

Cristianisme i Justícia

25 anys

al servei de la fe i la justícia

MANIFEST

Suplement del Quadern núm. 144 de CiJ - (n. 181) - Desembre, 2006
R. de Llúria 13, 08010 Barcelona - tel: 93 317 23 38, fax: 93 317 10 94
info@fespinal.com - www.fespinal.com

Fa vint-i-cinc anys naixia *Cristianisme i Justícia* per incorporar-se a un itinerari de fe compromès en la promoció de la justícia.

Pocs anys abans, un bon nombre de comunitats, grups i institucions eclesials van erigir l'aliança de la fe amb la justícia en el seu senyal d'identitat més estimat. Seguint el solc del concili Vaticà II, van entendre la lluita per la justícia com a exigència de la fe i com a part integrant de la pròpia missió de l'Església. D'aquesta manera van iniciar un camí que, pas a pas, es va anar convertint en calçada històrica del cristianisme en el segle XX.

Aquest compromís ha estat per a nosaltres un regal de Déu meravellós. Ens va posar en la millor de les companyies. Certament, la del Senyor Jesús. Però també la dels seus "germans més petits" (cf. Mt 25, 40) i la dels seus companys compromesos en favor de la justícia. Durant aquests cinc lustres, pelegrins amb ells cap al Regne, ens hem

sentit encoratjats per la seva fe, renovats per la seva esperança i transformats pel seu amor solidari. Com a servidors inútils de la missió de Crist, ens hem sentit enormement enriquits en deixar-nos afectar una vegada i una altra per "els goigs i esperances, les tristeses i les angoixes dels homes del nostre temps, especialment dels pobres i afligits" (GS 1).

Al llarg d'aquests anys hem intentat viure atents al caràcter històricament progressiu de la promoció de la justícia, a mesura que anàvem afrontant les necessitats d'un món complex i sotmès a canvis cada vegada més accelerats.

Conversió de la nostra mirada

En tot això voldríem que *“la mirada de l'altre”* segueixi estant la nostra guia. L'honradesa amb la realitat exigeix una conversió de la nostra mirada. Un moviment subtil dels nostres ulls que ens porti a posar-nos en el punt de mira “de l'altre”, és a dir, de les víctimes de la injustícia. *Mirar-se i mirar amb els seus ulls*, ha fet a molts partícips d'una autèntica revolució epistemològica: la mateixa que van experimentar ahir Francesc d'Assís i Bartolomé de las Casas, quan la mirada d'un leprós i la de l'indi els van canviar respectivament la vida.

En aquesta revolució epistemològica es percep que els sacrosants interessos dels ciutadans dels països rics funcionen com “la biga” als ulls, que ens impedeix veure i conèixer el que hi ha aquí al davant (cf. Mt 7, 3). La recerca compulsiva dels incomptables desitjos que generem, és la causa d'aquesta pandèmia de ceguesa que patim i sobre la qual ha alertat José Saramago.

La mirada de l'altre ens ajuda a percebre la veritat del model cultural de la modernització occidental. Més enllà de les declaracions formals sobre la ciutadania universal, l'espai social de la llibertat pateix avui un procés creixent de deteriorament, l'espai de la

igualtat es considera políticament inviable i el de la solidaritat es va acovardint progressivament. Aquesta mirada ens descobreix que només serem adientment lliures quan assumim la condició de guardià del nostre germà o de bon samarità. Aquesta mirada ens assigna la irrenunciable tasca de socórrer-los, arrencant-nos de l'abstracció que ens cega. Avui podem confessar humilment que aquesta mirada ens evangelitza perquè ens “força” a veure i pensar a la manera de Déu (cf. Mc 8, 27-35).

Amb eines modestes

Guiats per aquesta llum, voldríem contribuir, des de la nostra pobresa, al canvi estructural en les àrees socioeconòmica i política. Ens sabem urgits a treballar per la pau i la reconciliació; i per la fi de tota discriminació per motius de raça, religió, sexe, ètnia o classe social. Ens oposem obstinadament a la pobresa i fam creixents del món, mentre la prosperitat material es concentra cada vegada més a les mans d'uns pocs. Sentim com es va aguditzant i ampliant la consciència col·lectiva dels drets humans.

En l'últim tram del nostre camí, hem anat constatant que la mateixa actitud injusta del cor humà va ampliant cada vegada més els camps de lluita: la destrucció del planeta terra, l'amenaça que cultures minoritàries i pobles indígenes siguin escombrats per un fals vent globalitzador, la intolerable desigualtat entre home i dona...

Tot això fa que ens sentim creixentment interessats per un nou ordre

mundial, per una cultura de la vida i per l'equilibri ecològic i l'ús sostenible i equitatiu dels recursos mundials. No ens resignem a contemplar indiferents l'arribada d'immigrants a les nostres costes, els quals són només la punta d'aquest gran iceberg de més de 45 milions de persones refugiades o desplaçades que hi ha en el món. És feridora la marginació d'Àfrica en el nou ordre mundial i la seva condició de continent paradigma de tots els marginats del món...

Aquestes situacions són conseqüència d'aquesta injustícia implantada en el cor humà, que prefereix acaparar a compartir, i dominar a estimar. Units a tants que treballen en aquests camps, demanem a tots amb el salmista i davant la veu de Déu que clama des de totes les víctimes: “no enduriu el vostre cor”.

“La justícia que brolla de la fe”

El camí recorregut és un autèntic viatge iniciàtic cap a l'experiència de la Justícia del Déu del Regne, que ens rehabilita per desitjar-la amb tota la força. Tenaçment, hem estat incitats a sortir al seu encontre en la font evangèlica de la que brollen totes les seves possibilitats i les seves exigències. També en aquest temps carregat de perplexitats.

Avui *sabem* d'una altra manera el que ja *pensàvem* ahir. La promoció de la justícia brolla de la fe i la va fent més profunda. La justícia que cerquem, tal com es troba testificada en les Escrip-

tures i en la millor tradició eclesial, està íntimament lligada a la fe en el Déu de Jesús de Natzaret. Transcendeix les nocions de justícia provinents d'ideologies, filosofies o moviments polítics particulars, que mai no podran arribar a ser expressió adequada de la justícia del Regne de Déu.

Qualsevol projecte històric de lluita per la justícia serà incapaç d'aconseguir una justícia plena per a totes les víctimes de la misèria del món. Més encara, inevitablement pagarà la seva pròpia quota a la injustícia, perquè cap obra humana és capaç de comportar una justícia químicament pura. Només la misericòrdia de Déu i el seu poder de ressuscitar morts purificarà l'obra de mans humanes i farà justícia definitiva a les víctimes de la història.

Proclameu que la recerca d'una justícia sempre major és una exigència absoluta de la fe en el Déu del Regne. No pretenem mantenir-la com una llei o un nou imperatiu moral. Més aviat cerquem acollir-la com una gràcia del “amor de Déu que inunda els nostres cors per l'Esperit Sant que ens ha estat donat” (cf. Rom 5,5). Perquè no hi ha res més capaç de demandar justícia per als altres que l'experiència de la gratuïtat de l'amor de Déu, que engendra als éssers humans com a fills seus i germans entre nosaltres.

Implorem l'ajuda del Senyor per no oblidar-nos de viure remesos constantment a aquest do en la nostra tasca històrica i per no separar la promoció de la justícia de la seva més autèntica font: la fe.

Compromesos amb la justícia, el fruit de la qual és la pau (Isaïes 32,17)

Agraïts volem renovar el nostre compromís per la promoció d'aquesta justícia. Som conscients que els temps que corren no són indulgents, ni culturalment, ni eclesialment, amb els qui pretenen conjugar el binomi *cristianisme i justícia*. No obstant això, no podem renunciar a aquest interès sense defraudar la vocació a què vam ser cridats. Demà, igual que ahir, la vigència d'un cristianisme concernit per la causa de la justícia dependrà sobretot de l'existència de biografies cristianes, individuals i col·lectives, intempestivament sol·licites per una justícia sempre major, i compromeses amb la causa de la vida dels homes (i molt singularment dels pobres), que és la glòria de Déu.

La memòria de la història del cristianisme ens estimula a esperar –potser contra tota esperança històrica– que l'Esperit susciti un cristianisme així, bel·ligerant amb la injustícia. També en les condicions adverses del present, l'Esperit continua rehabilitant els desitjos humans i ajustant-los al desig de Déu fins a donar-los el mateix objecte: que els pobres visquin. Perquè creiem que en l'Esperit «Déu mateix arriba a desitjar en el cor del nostre desig», confiem en l'existència futura d'homes i dones aprenents, al costat de Déu, dels secrets de la “*economia del do*” (P. Ricoeur), habilitats espiritualment per a una entrega total com aquella de la qual només Déu és capaç, i deixebles permanents de Jesús de Natzaret, que desitgen abaixar-se fins al més fons per tal de donar vida.

La promoció de la justícia requereix abans de res la nostra pròpia i contínua conversió per trobar Crist Jesús en les fallides del nostre món i viure en solidaritat amb els pobres i marginats, de manera que puguem assumir la seva causa sota la bandera de la Creu. La nostra sensibilitat amb aquesta missió tindrà arrels més fondes en la mida que sigui més freqüent i directe el nostre contacte amb els germans més petits del Senyor. En la seva companyia esperem caminar cap a una més plena integració de la promoció de la justícia en la nostra vida de fe, juntament amb altres homes i dones de tota condició, que treballen per fer present el Regne de Déu.

Conclusió

En anys passats hem cantat moltes vegades, i profundament convençuts, que “*quan el pobre res no té i reparteix...*” (no necessàriament s'arregla el món, però sí que) “*Déu mateix va en el nostre mateix caminar*”. Aquesta preciosa lletra no feia més que reformular l'ensenyament del Nou Testament: “tenim l'audàcia per cercar un nou accés al Sagrat, en la vida entregada de Jesús: un accés que Ell va inaugurar com a camí nou i viu, travessant en la seva pròpia carn el vel” que ens separa de la Divinitat (cf. Hebreus 10, 19-20). Per això, volem repetir-nos amb l'autor d'aquest escrit: “arribem-nos fins aquí, amb un cor veraç i amb plena convicció creient, purificant els nostres cors!”.

Cristianisme i Justícia
Novembre, 2006